

Kriterier for næringsmidler

Ulike produkter og løsninger har ulike forutsetninger for å kvalifisere for norsk opphav. Enkelte råvarer eller spesifikk ekspertise må ofte hentes fra utlandet, av eksempelvis praktiske eller økonomiske årsaker. I samarbeid med norsk næringsliv er kriteriene derfor tilpasset slik at man stiller strenge, men oppnåelige, krav til norske bedrifter. Nedenfor finner du kriteriene for sektoren næringsmidler.

1. Kort om sektoren

Næringsmidler omfatter alt fra ferske råvarer til ferdige matretter og drikkevarer.

Eksempler på produkter som inngår i denne sektoren:

- Mat- og drikkeproduksjon: Eplekake, saft, knekkebrød
- Kosttilskudd

2. Generelle kriterier til bedriften

For å sikre at kvalifiseringen til bruk av Made in Norway-merket oppfyller høye standarder, er det etablert generelle kriterier til bedriften som gjelder for alle.

Ansvarlighet

- Bedriften oppfyller grunnleggende krav til ansvarlig næringsliv.
- Bedriften har gjort vurderinger for å avdekke risiko for negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø.
- Etiske retningslinjer må være etablert og følges.

Bærekraft

- Tjenesten må bidra til minst ett av FNs bærekraftsmål uten å være vesentlig skadelig for noen av EUs seks miljømål.

3. Spesifikke opphavskriterier for næringsmidler

Opphavskriterier

For å kunne merkes som et norsk næringsmiddelprodukt, må følgende overordnede kriterier oppfylles:

1. Norskhetsgrad:
  - Minst 80 % av vekten av råvarene (som kan anses som norske, jf. spesifikke kriterier) må komme fra Norge.
2. Viktig bearbeiding i Norge:
  - En viktig del av produksjonsprosessen som gir produktet sitt særpreg, må finne sted i Norge.

Disse kriteriene sikrer at hoveddelen av råvarene og produksjonen skjer i Norge, slik at produktene kan betraktes som autentisk norske.

Beregning av opphav

Det er laget et beregningsgrunnlag for å sikre at merket representerer norsk opphav. Beregningsgrunnlaget er laget for å avgjøre om en vare er norsk eller ikke, og definerer hvilke av råvarene som skal medregnes for å sikre at varen oppfyller kriteriene til norsk opphav. For næringsmidler er beregningen basert på hvor mye av vekten av råvarene som kommer fra Norge.

For å vite hva som regnes som råvarer som kommer fra Norge er det laget spesifikke beregningsregler. Disse reglene definerer hvilke råvarer som skal regnes som norske, og hvilke råvarer som skal med i beregningsgrunnlaget. Det er tre ulike kategorier;

1. Råvarer som ikke skal være med i beregningsgrunnlaget:
  - Råvarer og ingredienser som ikke er tilgjengelige i Norge.
  - Råvarer og ingredienser som ikke er tilgjengelige i nødvendig kvalitet.
  - Råvarer og ingredienser med en selvforsyningsrate under 20 %.
2. Råvarer som delvis skal anses som norske:
  - Råvarer med en selvforsyningsrate mellom 20 % og 49,9 %. Her regnes 50 % av mengden som norsk, og 50 % som ikke-norsk.
  - Halvfabrikata* fra Norge som ikke er brutt ned i ingredienser. Her regnes 80 % av mengden som norsk, og 20 % som ikke-norsk.
3. Råvarer som i sin helhet skal anses som norske:
  - Halvfabrikata* fra Norge som er brutt ned i ingredienser hvor Norge har en selvforsyningsrate på 50 % eller mer. Her kan 100 % av mengden regnes som norsk.

* Forskjellen mellom råvare og halvfabrikata ligger i graden av bearbeiding – råvare defineres her som en ubehandlet naturressurs, mens halvfabrikata er delvis bearbeidet vare klar for videre produksjon.

Bruk tabellen i det vedlagte Excel-dokumentet for å regne ut om din vare kvalifiserer. Her er også en eksempelutregning inkludert.